

**UCHWAŁA NR LXXV/613/24
RADY MIEJSKIEJ ALEKSANDROWA KUJAWSKIEGO**

z dnia 25 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Sprawozdania z realizacji Roczno Programu Współpracy Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40¹⁾) oraz art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Sprawozdanie z realizacji Roczno Programu Współpracy Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023”.

§ 2. Sprawozdanie, o którym mowa w § 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Aleksandrów Kujawski.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Aleksandrowa
Kujawskiego

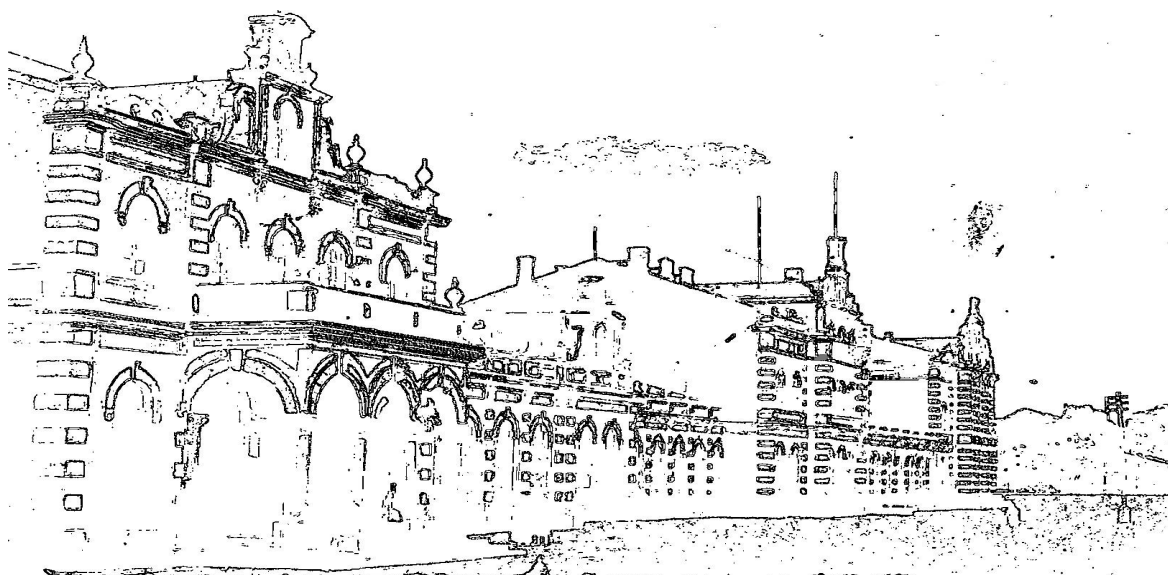
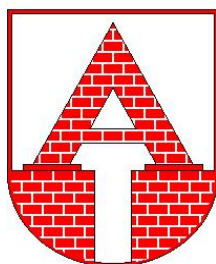
Lidia Kulpa

---

¹⁾Zmiany ustawy ogłoszone zostały w Dz. U. z 2023 r. poz.572, 1463 i 1688

Załącznik do uchwały Nr LXXV/613/24
Rady Miejskiej Aleksandrowa Kujawskiego
z dnia 25 marca 2024 r.

Sprawozdanie z realizacji
ROCZNEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY GMINY MIEJSKIEJ
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI I INNYMI UPRAWNIONYMI PODMIOTAMI
PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA
ROK 2023

Gmina Miejska Aleksandrów Kujawski, ul. Słowackiego 8, 87-700 Aleksandrów Kujawskiego

Wprowadzenie

Rada Miejska Aleksandrowa Kujawskiego, uchwałą nr LVII/455/22 z dnia 30 listopada 2022 r. przyjęła roczny program współpracy Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023 zwanym dalej **Programem**. Przyjmując ten Program Rada zadeklarowała chęć do budowania dialogu obywatelskiego, umacniania lokalnych działań, stwarzania warunków do powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej oraz wyraziła intencję realizacji swych zadań ustawowych w ścisłym współdziałaniu z Organizacjami Pozarządowymi.

Zgodnie z art. 5a ust. 3. Ustawy o pożytku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego nie później niż do 31 maja jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.

Definicje pojęć

Użyte w niniejszym Sprawozdaniu pojęcia oznaczają:

- 1) **Ustawa** – ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571);
- 2) **Organizacje Pozarządowe** – organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 Ustawy oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których stanowi art. 3 ust. 3 Ustawy;
- 3) **Burmistrz** – Burmistrza Aleksandrowa Kujawskiego;
- 4) **Gmina** – Gminę Miejską Aleksandrów Kujawski;

- 5) **Program** – Roczny program współpracy Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023;
- 6) **Sprawozdanie** – Sprawozdanie z realizacji rocznego program współpracy Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023.

Wyniki oceny końcowej realizacji Programu

1. Program współpracy na rok 2023 był podstawowym dokumentem, który opisywał zasady współpracy pomiędzy władzami samorządowymi a działającymi na terenie miasta Aleksandrów Kujawski Organizacjami Pozarządowymi. Program opisywał m.in. zasady i formy współpracy, priorytetowe obszary zadań publicznych, określał wysokość środków przeznaczanych na realizację programu, sposób tworzenia programu oraz przebieg konsultacji.

Współpraca Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego odbywała się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Współpraca realizowana była w kilku obszarach, zarówno w formie zlecenia realizacji zadań publicznych, jak i w formach pozafinansowych.

2. Celem głównym Programu było budowanie i wzmacnianie dialogu społecznego pomiędzy Organizacjami Pozarządowymi a Gminą.

3. Celami szczegółowymi programu było:

1. wzmocnienie współpracy Gminy z Organizacjami Pozarządowymi;
2. budowa społeczeństwa obywatelskiego i aktywizacja społeczności lokalnej;
3. promocja i rozwój potencjału sektora pozarządowego poprzez zlecenie Organizacjom Pozarządowym realizacji zadań publicznych;
4. budowanie partnerskiej współpracy opartej na wzajemnym zaufaniu stron;

5. zwiększenie efektywności realizacji zadań publicznych.

4. Realizacja Programu obejmowała następujące priorytetowe sfery pożytku publicznego:

1. kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
2. wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
3. turystyki i krajoznawstwa;
4. działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
5. działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

5. Współpraca Gminy z Organizacjami Pozarządowymi odbywała się w 2023 roku m.in. w następujących formach:

1. **zlecenia Organizacjom Pozarządowym realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w Ustawie zarówno w trybie otwartych konkursów ofert, jak i w trybie uproszczonym.**

Współpraca o charakterze finansowym Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego polegała na zleceniu zadań publicznych w formie ich wspierania wraz z udzieleniem dotacji. Zlecenie zadań odbywało się w drodze otwartych konkursów ofert ogłaszanych w trybie pożytku publicznego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie.

W 2023 roku **ogłoszono trzy otwarte konkursy ofert, w tym dwa konkursy ogłoszono w trybie pożytku publicznego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz jeden konkurs zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie.** Łączna wysokość środków przeznaczonych na dotacje wynosiła 218 000,00 zł, z tego podmioty dotowane wykorzystały 209 500,00 co stanowi 96,10 % kwoty przeznaczonej w budżecie na dotacje.

Zestawienie otwartych konkursów ofert ogłoszonych przez Gminę Miejską Aleksandrów Kujawski w 2023 roku znajduje się w załączniku nr 1 do Sprawozdania.

2. **wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności;**
3. **konsultowania z Organizacjami Pozarządowymi wybranych projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej;**

W 2023 roku od 26 października do 9 listopada 2023 r. zostały przeprowadzone konsultacje z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego projektu uchwały Rady Miejskiej Aleksandrowa Kujawskiego w sprawie przyjęcia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego **na rok 2024 r.** Konsultacje te zostały zarządzone Zarządzeniem nr 114/2023 Burmistrza Aleksandrowa Kujawskiego z dnia 26 października 2023 r. Konsultacje zostały przeprowadzone w formie zbierania uwag do projektu uchwały pisemnie i elektronicznie.

Zarządzenie o przeprowadzeniu konsultacji oraz ogłoszenie konsultacji zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski. Ogłoszenie o konsultacjach ukazało się również na stronie internetowej Gminy oraz w mediach społecznościowych – oficjalny profil miasta na fb.

W wyznaczonym na przeprowadzenie konsultacji terminie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski w sprawie przedmiotowego Programu.

4. udostępniania informacji o działalności Organizacji Pozarządowych na terytorium Gminy;

Organizacje miały możliwość przysłać do Urzędu Miejskiego informacje na temat realizowanych przez nie różnorodnych działań, które zamieszczane były na stronie internetowej miasta www.aleksandrowkujawski.pl, na miejskim fb oraz przekazywane do lokalnej prasy. W ten sposób Gmina Miejska promowała i pomagała w tworzeniu dobrego wizerunku organizacji pozarządowych.

5. monitoringu potrzeb Organizacji Pozarządowych prowadzących działalność na terytorium Gminy;

6. udzielania w ramach posiadanych środków organizacyjnych, kadrowych i lokalowych wsparcia merytorycznego działalności Organizacji Pozarządowych na terytorium Gminy

W ramach tego punktu sprawozdania możemy wymienić m.in. bezpłatne użyczenie sali im. E. Stachury na aleksandrowskim dworcu, druk materiałów informacyjnych, pomoc w dotarciu do źródeł finansowania zewnętrznego.

7. wspólnej realizacji przedsięwzięć przez Gminę i Organizacje Pozarządowe

Dot. to współorganizacji takich imprez jak np. Piknik Rycerski, Motoserce, Ministranckie Święto Dominika Savio, Koncert Jubileuszowy chóru Lutnia Nova, Mikołajki, Festiwal Piosenki Harcerskiej „WESOŁA NUTKA”. W tym punkcie sprawozdania należy również wspomnieć o uczestnictwie przedstawicieli takich organizacji jak np. ZHP i ZHR w uroczystościach i świętach państwowych oraz miejskich pełniąc warty w miejscach odbywania się wydarzeń. Organizacje zapraszane były także na wydarzenia, imprezy oraz inne różnorodne przedsięwzięcia związane z miastem.

Inną formą współpracy Gminy Miejskiej z organizacjami pozarządowymi była możliwość objęcia Patronatem Burmistrza Aleksandrowa Kujawskiego przedsięwzięć organizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty. W ramach patronatu fundowano np. drobne nagrody, przekazywano gadżety promocyjne miasta, wspierano realizację przedsięwzięcia. W roku 2023 pozytywnie rozpatrzonych zostało 30 wniosków o patronat, w tym **16** wniosków złożonych przez organizacje pozarządowe z prośbą o objęcie ich przedsięwzięć honorowym patronatem Burmistrza Aleksandrowa Kujawskiego.

Podsumowanie

W celu uzyskania oceny końcowej realizacji Programu do Organizacji Pozarządowych zostały wysłane pisma w sprawie przedstawienia swojego zdania i opinii dotyczących osiągnięcia celów głównych i celów szczegółowych Programu oraz nt. współpracy Gminy z Organizacjami Pozarządowymi. Ogłoszenie dot. zbierania opinii nt. realizacji programu zostało także zamieszczone na stronie internetowej miasta w „Aktualnościach” oraz w zakładce „Organizacje pozarządowe”. Do Urzędu Miejskiego wpłynęły trzy opinie dotyczące realizacji Programu, które są do wglądu u inspektora ds. komunikacji i polityki społecznej (pok. 112 w Urzędzie Miejskim w Aleksandrowie Kujawskim). **Ze złożonych opinii wynika, że realizacja Programu została oceniona pozytywnie i określone w Programie cele - w opinii tych dwóch organizacji - zostały osiągnięte.** W złożonych opiniach wskazano m.in. na:

1. dobrą promocję działań organizacji pozarządowych poprzez umieszczanie plakatu na stronie czy fb miasta. Zwrócono uwagę również na iż tablice przeznaczone do nieodpłatnej promocji działań kulturalnych, sportowych, społecznych realizowanych przez organizacje pozarządowe (tj. np. tablice w parku Jana Pawła II) powinny znajdować się w większej ilości lokalizacji w mieście, gdyż większa wiedza o różnych wydarzeniach organizowanych przez organizacje pozarządowe to większe uczestnictwo w nich mieszkańców, większa szansa na rozwój NGO. Według jednej z organizacji niestety informacje o wydarzeniach i organizatorach były czasami „zasypywane” innymi informacjami, które się pojawiały na portalach miejskich.
2. bardzo dobrą komunikację mailową , ułatwiającą kontakt i załatwianie spraw; informowanie o bieżących naborach w konkursach zewnętrznych.
3. bardzo dobrą współpracę w zakresie udostępniania sal na wydarzenia, posiedzenia komisji konkursowej czy terenów do przeprowadzania działań czy ekspozycji efektów projektowych oraz innych form pomocy sprzętowej. Organizacje zwróciły uwagę na to, iż możliwość **nieodpłatnego** korzystania z sali im. Edwarda Stachury na dworcu podczas i w celu organizowania zadań/imprez o charakterze kulturalnym, społecznym jest bardzo ważnym aspektem omawianej współpracy.
4. wzrost aktywności obywatelskiej poprzez zwiększenie zainteresowania proponowanymi wydarzeniami kulturalnymi, sportowymi (przykład: liczne uczestnictwo w Biegu podczas Święta Niepodległości, udział w plebiscycie dot. nadania imienia dla pomnika przyrody), chęcią współtworzenia projektów przez wolontariuszy i udziału w nich.
5. ograniczone środki finansowe na realizację działań przez organizacje pozarządowe.

Załącznik nr 1 do Sprawozdania z rocznego programu współpracy Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023.

2. Zestawienie otwartych konkursów ofert ogłoszonych przez Gminę Miejską Aleksandrów Kujawski w 2023 roku.

a) Otwarty Konkurs Ofert nr 1/2023 – Upowszechnienie i rozwój sportu na terenie Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski

Lp.	Numer i nazwa konkursu	Liczba złożonych ofert	Liczba projektów wybranych do realizacji	Liczba podpisanych umów	Liczba umów niezrealizowanych	Ilość podmiotów, którym przyznano dotację	Ilość podmiotów, które zrealizowały projekty	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na konkurs	Wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym w zł	Wysokość wykorzystanych środków w zł
1.	Otwarty Konkurs Ofert nr 1/2023 – Upowszechnienie i rozwój sportu na terenie Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski	4	4	4	0	4	4	130.000,00	130.000,00	130.000,00

Wyniki konkursu	W ramach konkursu dofinansowano następujące zadania:
	<ol style="list-style-type: none"> 1 „Szkolenie i prowadzenie rozgrywek w zakresie piłki nożnej i lekkoatletyki” (MZKS „Orlęta”, kwota: 93 000,00 zł), 2 „Prowadzenie zajęć szkoleniowych z sekcją piłki nożnej oraz udział w rozgrywkach ligowych prowadzonych przez Kujawsko-Pomorski Związek Piłki Nożnej i w rozgrywkach futsalu prowadzonych przez PZPN” (UKS „Jedynka A.K.”, kwota: 25 000,00 zł), 3 „Nauczanie i szkolenie dzieci i młodzieży w piłkę nożną i futsal” (ASPN „Viking”, kwota: 5 000,00 zł), 4 „Upowszechnianie Sportów Walki tj. MMA i BOKS” (Aleksandrowskie Stowarzyszenie Sportów Walki WARRIOR, kwota: 7 000,00 zł).

*Uwaga! MZKS „Orlęta” złożył drugi wniosek o dotację (z pominięciem konkursu) zgodnie z Uchwałą nr LXV/526/23 Rady Miejskiej Aleksandrowa Kujawskiego z dnia 14 lipca 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XVI/114/16 Rady Miejskiej Aleksandrowa Kujawskiego z dnia 15 stycznia 2016 roku w sprawie określenia warunków i trybu wspierania finansowego rozwoju sportu na terenie Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski na kwotę 30.000,00 i taką kwotę organizacja otrzymała.

b) Otwarty Konkurs Ofert nr 2/2024 – Upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

Lp.	Numer i nazwa konkursu	Liczba złożonych ofert	Liczba projektów wybranych do realizacji	Liczba podpisanych umów	Liczba umów niezrealizowanych	Ilość podmiotów, którym przyznano dotację	Ilość podmiotów, które zrealizowały projekty	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na konkurs	Wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym w zł	Wysokość wykorzystanych środków w zł
1.	Otwarty Konkurs Ofert nr 2/2023 – Upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	13	10	10	0	9	9	40.000,00	40.000,00	40.000,00

W ramach konkursu dofinansowano następujące zadania:

Lp.	Oferent	Nazwa przedsięwzięcia	Wysokość przyznanej dotacji [zł]
1.	Stowarzyszenie Aleksandrowska Kultura	42. edycja Przeglądu Artystycznego Ruchu Seniora „O ZEGAR CZAS”	2 500,00
2.	Fundacja „Będzie dobrze”	XIII Edycja Festiwalu „PARZYBRODA”	3 500,00
3.	Stowarzyszenie na rzecz dzieci i osób niepełnosprawnych „Bądźmy Razem”	„Talent każdy ma – I TY i JA! VII”	1 000,00
4.	Stowarzyszenie Przyjaciół Chóru	Koncert Jubileuszowy 10-lecie działalności Chóru Lutnia Nova miasta	2 000,00

	„LUTNIA NOVA”	Aleksandrowa Kujawskiego	
5.	Chorągiew Kujawsko-Pomorska ZHP Hufiec Aleksandrów Kujawski	XVI Rajd Hufca „Śladami Wielkich Ludzi Kujaw”	1 000,00
6.	Stowarzyszenie Aleksandrowska Kultura	Obchody Dnia Miasta i Patrona Aleksandrowa Kujawskiego	8 000,00
7.	Kuźnia Talentów. Peron 9 i ¾	Kolej na Powstanie Styczniowe	4 000,00
8.	Chorągiew Zaciężna Ziemi Kujawskiej	III Piknik Rycerski w Aleksandrowie Kujawskim	12 000,00
9.	Fundacja Ypsilon Art	Od świata wirtualnego do rzeczywistego	2 500,00
10.	Stowarzyszenie „Cordiale Coro”	Jubileuszowy cykl koncertów	3 500,00
Razem			40 000,00

Ogółem w 2023 r. na projekty kulturalne realizowane przez organizacje pozarządowe wydatkowano z budżetu miasta kwotę **40 000,00 zł**.

c) Otwarty Konkurs Ofert nr 3/2023 – Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, turystyki i krajoznawstwa

Lp.	Numer i nazwa konkursu	Liczba złożonych ofert	Liczba projektów wybranych do realizacji	Liczba podpisanych umów	Liczba umów niezrealizowanych	Ilość podmiotów, którym przyznano dotację	Ilość podmiotów, które zrealizowały projekty	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na konkurs	Wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym w zł	Wysokość wykorzystanych środków w zł
1.	Otwarty Konkurs Ofert nr 3/2022 – Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, turystyki i krajoznawstwa	7	7	7	1	7	6	11 000,00	11 000,00	9.500,00

W ramach konkursu dofinansowano następujące zadania:

LP	Oferent	Nazwa przedsięwzięcia	Wysokość przyznanej dotacji [zł]
1.	Chorągiew Kujawsko-Pomorska Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Aleksandrów Kujawski	XIII Rajd Konspiracyjny „START – KORZENIE” oraz Turniej Tenisa Stołowego „Zielona Rakieta”	2.000,00
2.	Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół nr 2 im. mjra H. Dobrzańskiego „HUBALA”	XVII Powiatowy Międzyszkolny Festyn Sportowo-Profilaktyczny pod hasłem: NASTOLATÓW WYCZYNY BEZ ALKOHOLU, NARKOTYKÓW i NIKOTYNY	1.000,00
3.	Stowarzyszenie „Aleksandrowska Kultura”	Otwarty Turniej Piłki Nożnej	1.500,00
4.	MZKS „ORLETA”	Cykl 4 zawodów lekkoatletycznych promujących ruch	2.000,00
5.	Aleksandrowska Szkołka Piłki Nożnej VIKING	Turnieje Piłki Nożnej z okazji XV-lecia klubu ASPN Viking Aleksandrów Kujawski	1.750,00
6.	Uczniowski Klub Sportowy „JEDYNKA A.K.”	XII Ogólnopolski Halowy Turniej Piłki Nożnej „ALEKS CUP 2023”	1.750,00
7.	Stowarzyszenie na rzecz dzieci i osób niepełnosprawnych „Bądźmy Razem”	Razem z Rodziną – Razem z Gminą IX	1.000,00
Razem			11.000,00

Z tych zadań zostało zrealizowanych w sumie 6 przedsięwzięć, gdyż Stowarzyszenie „Aleksandrowska Kultura” nie zrealizowała zadania.

Ogółem w 2023 r. na projekty sportowe realizowane przez organizacje pozarządowe wydatkowano z budżetu miasta kwotę **169 500,00 zł.**

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) art. 5a ust. 3 nakłada na organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego obowiązek przedłożenia organowi stanowiącemu tej jednostki nie później niż do 31 maja każdego roku sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni. W związku z powyższym przekazuję w załączeniu sprawozdanie z realizacji „Rocznego Programu Współpracy Gminy Miejskiej Aleksandrów Kujawski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023”, które zawiera zbiorcze informacje dotyczące współpracy finansowej i pozafinansowej z organizacjami pozarządowymi.